

ARCHIV

KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY

H 3619/46, D 21247/46, H 3845/46, H 3880/46, D 460/47, D 657/47,
D 681/47, D 989/47, D 6864/47, D 13499/47, 100616/48, 100648/48,
108948/48, 114266/48, 107224/49, 106500/56, 110084/56, 111352/56,
122233/56, 609218/60, 107884/61, 110524/61, 113135/61, 677375/61,
105499/62, 115665/62, 115666/62, 300278/63, 643718/63, 654249/63,
655979/63, 656056/63, 659779/63, 619637/64, 630770/64, 301233/64,
6827/65, 7167/65, 7508/65, 8316/65, 8614/65, 10052/65, 11549/65,
13207/65, 29177/65, 30953/65, 9301/67, 37496/67, 11874/68,
12654/68, 42519/68, 673/69, 1413/69, 1818/69, 2870/69, 3306/69,
3442/69, 3621/69, 3958/69, 4007/69, 4982/69, 5393/69, 5394/69,
5580/69, 5720/69, 6034/69, 6870/69, 6948/69, 7162/69, 7411/69,
8247/69, 9525/69, 10817/69, 11232/69, 11427/69, 16701/69, 17046/69

Josef BERAN, PRAŽSKÝ ARCIBISKUP

Príloha č. j.: 2I f 2/36-68, 2I f 2/3-69, 2I f 3/53-65

Mubuc

Věc : Konsekrace nového pražského arcibiskupa
 Msgre. Dr. Berana : technické připění hospodářské
 správy pražského hradu.

zapsat

Dne 16. listopadu sestavil arcibiskupský sekretář
 Dr. Boukal a sdělil toto:

Slavnostní konsekrace nově jmenovaného pražského
 arcibiskupa Dr. Berana se bude konati v neděli dne 8. prosince
 t. r. Při významu této církevní slavnosti budou pozváni nejen
 četní hodnostáři církevní, nýbrž i svědští, počínajíc vládou.
 Pro pana presidenta republiky bude zvlášť také vysloveno
~~poznámí~~ poznámí. Aby při této účasti dopadla slavnost důstojně, bylo
 nutno při chrámových dispozicích použití hlavně prostoru v nové
 části chrámu před hroby českých králů. Tam bude postaven oltář
 a dvě podia, jedno pro církevní účastníky v počtu 120ti a druhé
 pro civilní v počtu asi 300. Pro úpravu tohoto prostoru postrádá
 bohužel konsistoř potřebných rekvizit. Dr. Boukal obrací se proto
 na kancelář s prosbou, zda by hospodářská správa pražského hradu
 nemohla v této situaci přispěti. Omlouvá se, že činí taková
 nároky na hradní správu, avšak krátkost času i dnešní poměry ne-
 dovolují dosud potřebné předměty jinak obstarati. Prosí tedy
 konsistoř, aby jí možno-li bylo zapůjčeno 6 větších koberců
 /: 1 8x8 m, 1 8 x 5 m, 2 3 x 3 m a 2 3 x 4 m :/, dále potřebný
 počet židlí /: tónonetek:/, nějaké křeslo a konečně asi 50 reflek-
 torů, kterými se provádí slavnostní osvětlení v Praze. Chrám
 bude totiž v triforiu kol dokola vyzdoben prapory, vždy dvěma
 papežskými, dvěma československými a dvěma pražskými, jež je
 třeba osvětliti.

Dr. Boukalovi bylo sděleno, že hradní správa ~~muže možno~~ vyjde
 podle možnosti vstřícný otáznce koberců však, že má kancelář
 sama nedostatek. Konečná odpověď přislíbena po zjištění, které
 předměty může hospodářská správa praž. hradu dáti k dispozici.

Hlášeno p. kancléři, jenž schválil návrh, aby se konsistoři
 vyhovělo podle daných možností.

Vyhověti je možno v plném rozsahu, pokud jde o židle
 resp. křesla, jakož i reflektory. Koberce naproti tomu nemá

./.

hradní správa v dostatečném množství sama k dispozici. Možno nabídnouti pouze jeden veliký ručně vázaný koberec, který není použit pro reprezentační a obytné místnosti a je ve skladu. Ostatní koberce by si mohla konsistoř opatřiti u Fondu národní obnovy nebo u Národního pozemkového fondu.

Toto rozhodnutí sdělilo telefonicky sekretáři Dr. Boukalovi s tím, aby úředníci resp. zaměstnanci konsistoře, kteří budou věci pověřeni se obrátili přímo na hospodářskou správu pražského hradu.

Poznamenává se ještě v této souvislosti, že z rozhodnutí p. kancléře bylo stavební správě praž. hradu krátkou cestou uloženo, aby před konsekrací nového arcibiskupa dala vybít podjezdy z nádvoří Na baště na II. hradní nádvoří, jakož i z II. nádvoří na III. nádvoří.

X

Z a l o ž i t i .

V Praze dne 21. listopadu 1946.

Před založením :

Hospodářské správě
praž. hradu
na vědomí a k dalšímu opatření podle
telefonického pojednání.

HOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA PRAŽSKÉHO HRADU.
25. listop. 1946

H. S. 3011/46.

Čj.: Hs 3011/46.

Kanceláři presidenta republiky

v P r a z e .

Do chrámu sv. Víta bylo za-

půjčeno:

X Dne 21. 11. m. p. dostal Ing. Anton Čermák, jenž
provádí úpravy v chrámu, a žádal, aby
reflektory byly zapůjčeny též příslušné množství
nádvoří (kabelů). Materiál nebude poškozen, neboť
bude umístěn nahoru - v křepin. a bude vrácen
v původním stavu. Hožovo pohoří.

1.000 m drátu,
60 ks reflektorů,
280 ks židlí
1 ks velký koberec

Všechny tyto předměty byly
správně vráceny.

V Praze dne 14. XII. 1946.

HOSPODÁŘSKÁ SPRÁVA PRAŽSKÉHO HRADU

Vid. 17. XI. 1946. *J. J.*

Spisovna.

25. XI. 46 Šafra

Dostlo: .....

Založeno: .....

D 460 / 47

Dozvání

na slavnostní prosebné bohoslužby o pomoc Boží pro nového arcibiskupa

J. EXCELENCI Dra JOSEFA BERANA,

konané dne 12. ledna 1947 u Voršilek (Národní tř. 8) v 10 hodin.

Účinkují přední členové Nár. divadla:

pí Lída Červinková, pí Maria Krásová,
pánové Luděk Mandaus a Beno Blachut.

Celebruje a promluví dr Jiří Maria Veselý O. P.

Slavnost bude zakončena projevem J. Exceleence p. arcibiskupa.

U varhan prof. Kampelsheimer.

Zahájení a závěr: Pěvecký sbor Národního divadla v Praze.

POŘADATELÉ.

Dr. Jir.

Číslo listu <p style="text-align: center;">77</p>	Druh TELEGRAM Dodací číslo ..... JEHO EXELENCE DR EDUARD BENES PRESIDENT REPUBLIKY CESKOSLOVENSKE PRAHA HRAD =	Číslo výpravni Vypraven
Přijat		
<p style="text-align: center; color: purple;">289</p>		<p style="text-align: center; color: purple;">28. V. 1947</p>
<p style="text-align: center; color: purple;">28/5.47</p>		<p style="text-align: center; color: purple;">D III/1</p>

977 BROTICE 10 35 28 910 = 9 18

Služební údaje - dopravní cesta

V DEN VZACNYCH NAROZENIN VASI EXELENCE ZASILAM Z
 VIZITACNICH CEST PO PRIBRAMSKU UPRIMNE BLAHOPRANI
 ARCIBISKUP BERAN JENZ SE VSEMI
 VERICIMI SE MODLI ZA VASE BLAHO ++

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY	
29-V-47 □ 06864/47	
PŘÍLOHY:	REF.:

D 988/47

Poděkováno v tisku
7/8 47 založit

A. Ballo

Epštern
Datum: 13. IX. Jindra
Založeno:

ARCHIV
KPR

I

TELEGRAM

18 11 1949
Číslo výpravni

Druh.....

Dodací číslo.....

Přijat

NLT IRES CELEMENT GOTTWALD
PRAGUE HRAD =

Vypraven

95/18/6/0930 NA

107.224/49 vyz

Číslo

Podací úřad

Počet slov

Den

Hod.

Služební údaje — dopravní cesta

650 CHICAGO ILL 108 17 WU PGE1/54 =

LAST NIGHT THE WORLD RADIO BROADCAST INFORMED US OF THE ARREST OF HIS EXCELLENCY MOST REV JOSEPH BERAN ARCHBISHOP OF PRAGUE KNOWING THE QUALITY OF THE MAN WE FEEL THE ACTION IS TOTALLY UNPROVOKED BY HIM AND UNJUSTIFIED IN TRULY DEMOCRATIC COUNTRIES WE ARE CONVINCED THAT IT IS JUST ANOTHER STEP IN PERSECUTION OF RELIGIOUS FREEDOM BY THE COMMUNISTOC GOVERNMENT OF CZECHOSLOVAKIA AS FREE MEN WE WANT TO LODGE OUR PROTEST AGAINST THIS UNFAIRNESS AND RESPECTFULLY REQUEST THAT ARCHBISHOP BERAN BE GRANTED HIS LIBERTY = NATIONAL ALLIANCE OF CECH CATHOLICS IN THE UNITEDSTATES REV MARTIN KRIZKA CHAPLAIN JOHN ZOLLER PRESIDENT JULIUS KUCHYNKA SECRETARY +

Světový rozhlas včera večer podal zprávu o zatčení jeho excellence Josefa Berana, arcibiskupa pražského. Znajíce jeho vlastnosti, cítíme, že je tak s ním jednáno bez jeho zavinění a bez omluvy ~~xxxxxxx~~ ^{pro země} skutečně demokratic-
~~kyxxx~~ ké.

Jsme přesvědčeni, že je to další krok v potírání náboženské svobody komunistickou vládou Československa. Jako svobodní lidé, chceme proti této nesprávnosti protestovat a žádáme, aby arcibiskup Beran byl propuštěn na svobodu

Národní sdružení českých katolíků
v USA.

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY

Dr. Rychetská!

ČÍSLO:	122.233/56.
Došlo dne:	
Zároveň vyřízeno č. j.	
PODATEL:	.... ze dne: .....
č. j.	.....
VĚC:	prof. Dr. Klára Fassbinderová - ve věci arcibiskupa Josefa Berana.
BUDIŽ VYPRAVENO:	..... 1. poštou 2. dálnopisem 3. poslem na dat. potvrzení
PISÁRNA:	Došlo: ..... Napsáno: Hr. .... Porovnáno: .....
VÝPRAVNA:	Došlo: 18. XII. 1956 Vypraveno: ..... s ..... příl. obyč., doporuč., dálnopisem, poslem <i>posl. dopisem</i>
KANCELÁŘ:	Došlo: 13. XII. 1956 <i>Kohoutková</i>
ODDĚLENÍ:	Založeno: 19. XII. 1956 <i>Kohoutková</i>
LHŮTA	.....
UPOMENUTO:	.....
SKARTOVATI v roce	..... NESKARTOVATI!

Referent:

Dr. Eva Rychetská

Dřívější spisy

Označení spěšnosti:

PŘED vypravením:

1/ s.vedoucí KPR k aprobaci návrhu odpovědi -

2/ zpět Dr. Rychetská k dalšímu opatření - 9.12.06

3/ s.vedoucí KPR k podepsání čisto-
pisu odpovědi - 14.12.16

4/ zpět s. Dr. Galan k zařizení vypravení -

Umanit
posl. dopisem
posl. M+V.
4. dec 17/12

PO

Prof. Dr. Clara-Marie Faßbinder

DUISDORF, den 30.10.56
Gartenstr. 54 · Tel. 35345

An den Herrn
Präsidenten der CSR
Harrn Zapotocky

Prag

Sehr geehrter Herr Präsident!

Gestatten Sie, dass ich mich mit einer besonderen Bitte an Sie wende.

Als durch den 20. Parteitag der KpdSU eine neue Ara von einer mehr lockeren Haltung gegenüber den Weltproblemen in den osteuropäischen Ländern anhub, hatten einige von deren Freunden die Hoffnung, dass dies auch eine neue Epoche in den Beziehungen zwischen diesen Staaten und der kath. Kirche bedeuten könnte.

Mein Aufenthalt in der CSR im Juli dieses Jahres hat mich davon überzeugt, dass der ernstliche Wille dazu bei Ihrer Regierung vorhanden ist und dass auch gewissen Vorstellungen über die Durchführung dieser Absichten bestehen, Aber all dieses wird nicht wirklich weiterführen, so lange die Frage der Bischöfe in der CSR und vor allem die Frage des Erzbischofs Beran nicht gelöst ist.

Es schiene mir anmassend, wenn ich einen Vergleich ziehen wollte zwischen der Stellung, die der Erzbischof von Prag im Herzen seiner Gläubigen einnimmt, mit der, die das polni-

nische Volk zweifellos dem Kardinal Wyschinsky entgegenbringt und vielleicht das ungarische dem Kardinal Minzenty.

Aber sicher ist, dass für die Meinung der westlichen Welt die Entlassung des Erzbischofs Beran einen grossen Schritt zur Entspannung hin bedeuten würde, grade weil die CSR unberührt ist, wenigstens bisher von den Erschütterungen, auf die man sich als Folge des 20. Parteitags gefasst machen musste.-

Ich bitte Sie, diesen Brief nicht als eine Einmischung in die innern Angelegenheiten der CSR zu betrachten, sondern als den Ausdruck der aufrichtigen Teilnahme, die ich Ihrem Lande entgegenbringe.

Aus mannigfachen Gründen hat es mich schon lange interessiert. Seit ich weiss, dass es das Grab eines sehr geliebten Neffen umschliesst, ist es mir doppelt teuer und ich wünsche ihm von Herzen alles Gute in seiner weiteren Entwicklung.

Ich bin der festen Überzeugung, dass ein solcher Gadenakt von Ihrer Seite nur von der Besten Wirkung wäre.

In vorzüglichster Hochachtung bin ich,
sehr geehrter Herr Präsident,

Ihre

K. K. K. K.

ARCHIV
KPR

122 233/56

Prosíme o překlad do němčiny.

V Praze dne 9.prosince 1956.

Vážená paní,

president republiky Antonín Zápotocký obdržel
Váš dopis ze dne 30.října 1956 a uložil mi, abych Vám tlumo-
čil jeho odpověď.

Arcibiskup ThDr Josef Beran nevykonává v současné
době svůj úřad; nemůže jej vykonávat proto, že až dosud neslo-
žil zákonem předepsaný slib věrnosti republice. Všichni bisku-
pové, kteří složili slib věrnosti republice, vykonávají své
funkce. Příkladem toho z poslední doby je biskup v Rožnavě
ThDr Robert Pobožný, jenž složil slib věrnosti dne 20.října
t.r. a nastoupil na svůj biskupský úřad.

Ujišťuji Vás, vážená paní, že československá vlá-
da plně respektuje svobodu svědomí a náboženské víry pro své
občany a zaručuje jim ji v samotné Ústavě. Naproti tomu však
žádá a musí žádat, aby občané plnili zákony své země.

Věřím, vážená paní, že toto vysvětlení doplňuje
poznání, které jste sama při své návštěvě v Československu
nabyla. Přeji Vám mnoho zdaru ve Vašem úsilí o vytvoření
poctivého mírového soužití mezi všemi státy, které je také
cílem snažení všeho československého lidu a jeho vlády.

S projevem úcty

Ladislav Novák,
vedoucí

Paní kanceláře presidenta republiky.
prof.Dr.Klara-Marie Fassbinderová

Gartenstr.54
D u i s d o r f .

Klara Fassbinderová
tel: 0344 linka 328

KP/11

Vážený pane presidente.

Nejprve přijměte náš projev neomezené důvěry ve Vaši politickou i osobní moudrost, které se hluboce obdivujeme. Víme, že jste a vždy jste byl nositelem práva a spravedlnosti. Proto se na Vás obracíme s prosbou za člověka, který tak jako Vy obětoval celý svůj život, aby mohl sloužit své milované vlasti, i když na jiném poli. Jedná se o pražského arcibiskupa, kardinála Dr. Josefa Berana. Za okupace byl pro své vlastenectví v německých koncentračních táborech vězněn. V době deformací minulých let byl dlouhá léta internován a dnes žije ve Vatikáně. Celý život obětoval pro svůj lid i vlast a myslíme, že je svatou povinností všeho lidu a naší vlády, aby požádala pana kardinála Berana, aby se vrátil do své vlasti do svého úřadu. Panu kardinálovi bylo nedavno 80 let a bylo by jistě neomluvitelným proviněním, kdyby musel zemřít v cizině a nemohl se vrátit do své milované vlasti. Dnes, kdy se dostává rehabilitace všem nevině odsouzeným a pronásledovaným, je jistě naší první povinností rehabilitovat i tohoto našeho nejvyššího duchovního pastýře.

Proto se v důvěře na Vás obracíme s prosbou, abyste nařídil zavést řízení, které by ho plně rehabilitovalo a znovu povolalo do jeho funkce pražského arcibiskupa. Buďe mu tak splacena aspoň nepatrná část toho, co pro svůj lid vytrpěl. A jistě se tím ještě utuží vděčnost a podpora Vám i celé vládě ode všech našich věřících i nevěřících občanů, kteří mají velmi vytríbený smysl pro spravedlnost.

S přáním ještě mnoha let Vašeho cílevědomého a obětavého života,

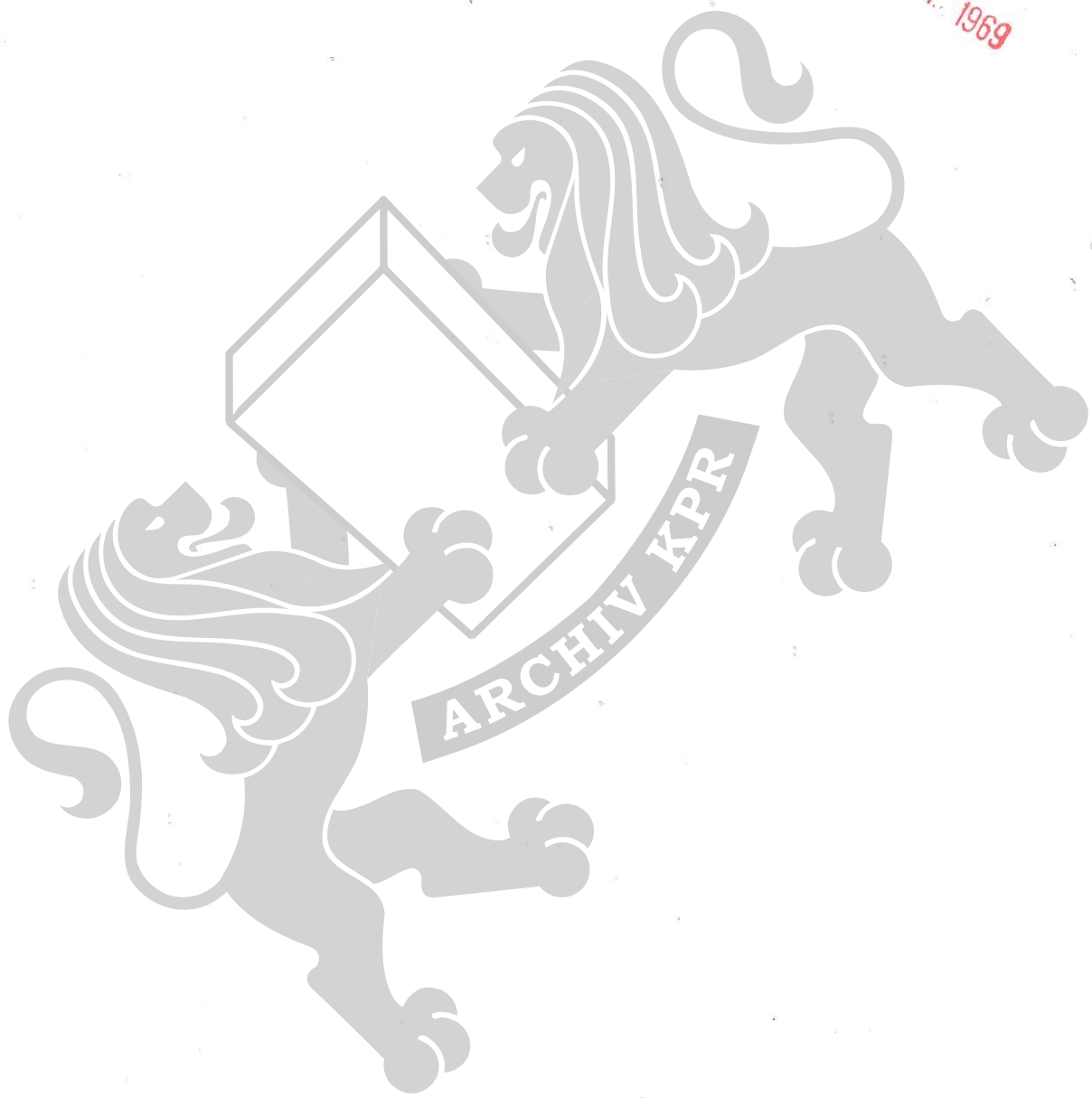
podepsaní občané obce Košátky, okr. Ml. Boleslav.

<i>Hilbergrová</i>	<i>Škrejčková</i>	<i>Švarcová</i>	<i>Gavelková</i>	<i>Janová</i>	<i>Šobodová</i>
<i>Brázdavá</i>	<i>Brichová</i>	<i>N. Brich</i>	<i>M. Brichová</i>	<i>Jesánová</i>	<i>Trávníková</i>
<i>M. Brichová</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>
<i>M. Švaralová</i>	<i>Adamová</i>	<i>Adamová</i>	<i>Pitková</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>
<i>M. Švaralová</i>	<i>Ungvárská</i>	<i>Ungvárská</i>	<i>Pychlomová</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>
<i>M. Švaralová</i>	<i>Bílá</i>	<i>Bílá</i>	<i>Blecha</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>
<i>M. Švaralová</i>	<i>Kořínková</i>	<i>Kořínková</i>	<i>Blecha</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>
<i>M. Švaralová</i>	<i>Kořínková</i>	<i>Kořínková</i>	<i>Blecha</i>	<i>Švaralová</i>	<i>Švaralová</i>

KANCELAR PRESIDENTIA REPUBLIKY
14.11.69*005394/69
PŘILOHY: *11* REF: *11*

25. 11. 1969
[Handwritten signature]

Břimová 25. 11. 1969

Priloh na		TELEGRAM	Dodací č. 500
84	16/11	= GENERAL LUDVIK SVOBODA	PRESIDENT
20/3	Φ	CSSR PRAZSKY HRAD PRAHA =	

zczc rph585 ftc2298 1155pr h
cspr co itrn 034 01042130
roma 34 30 1425

general ludvik svoboda president cssr prazsky
hrad praha

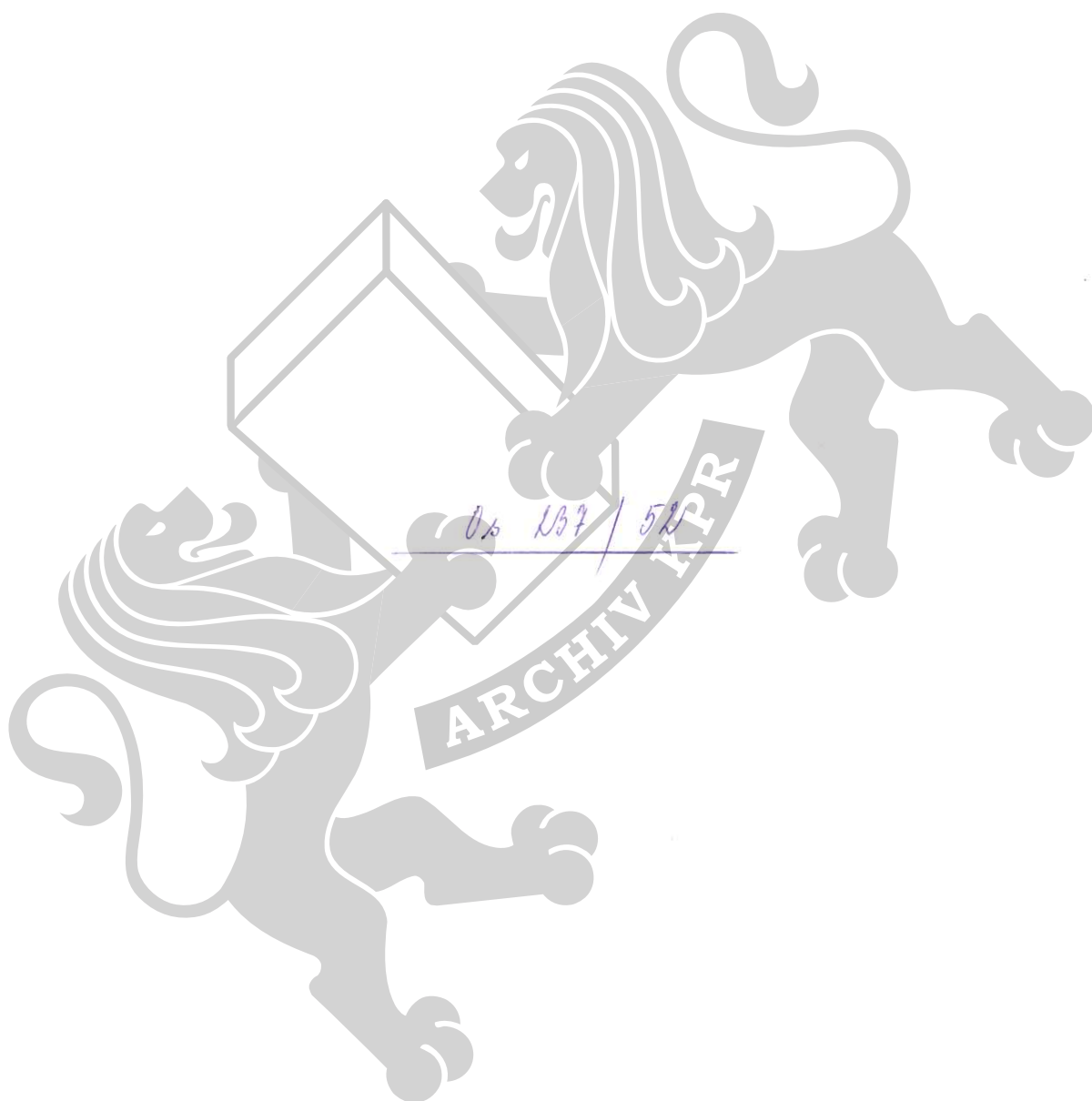

ko vasemu zvoleni za presidenta cssr blahoprije ab
bozi pomoc k vasemu poslani a praci pro blaho naseho lidu
vy prosuje

josef kardinal beran arcibiskup prazsky

ARCHIV
KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY

Čj:

Věc:

Marie KAVINOVÁ - BERANOVÁ

Bolucec, 28. února 1952.

Pane presidente!

C. j.	237/52 01.
Došlo dne	3.3.1952
Vyřízeno dne	

Úvodem svého listu prosím a laskavě promínutí, že si dovoluji kouta cestou Vás obtěžovat svou osobní záležitostí. Cíním tak opravdu nerada, ale nemalivám jiné cesty a domnívám se, že nyní a mé záležitosti můžou rozhodovat již jedině Vy.

Jsem sestrou pražského arcibiskupa D^{ra} J. Berana a dovoluji si Vás žádati a sdílet, zda bych se mohla ucházeti a navštívit u svého bratra, aneb alespoň s ním si dopisovati. V této záležitosti žádala jsem dříve již arcibiskupskou konsistorii v Praze a Haldní úřad pro věci církevní. Arcibiskupská konsistorie na můj list neodpověděla, Haldní úřad pro věci církevní mně v odpovědi ze dne 12. října 1951 č. j. 19.901/51-1 oznámil, že byla úředně projednána, aby mně bratr na můj dřívější list odpovídal. Skutečně dne 13. prosince 1951 bratrův list došel. Byl mi osobně doručen úřednicí K. N. V. Placíř. Na její otázku, zda mohu bratru odpovídati, byla mně říčeno, že bych musela pravděpodobně žádati a pravat. Poslední dopis zaslala jsem bratru v r. 1951 a nemá tedy od

li' daly (od 19./II. 1951) a mé rodině xpravá. Ová-
nacích očekávala jsem bratruv dopis, leč marně.
V bratruv budau bratruvy jmeniny a velmi rá-
da bych jemu blahopřála.

Ráčíte xajisté laskavě uznati, že jsem
nad tím velmi xnyrokována. Vždyť můj nejstarší
bratr, k němuž od dětství xuláštili bratruv, byl vždy
mým duchovním rádcom ve všech věcích i rodi-
ny. Zejména mně byl framyšlím, že nemohu
mu xaslati oběrah můjch čtyř dětí a především
však ukázati mu tvář svého posledního synka,
kterého osobně křtil a jemuž dal své jméno. Chci
byti framyšlím tím framyšlím své nebařby manin-
ky, státi vždy v blízkosti svého drahého bratra
a dbáti jeho pohybu a xad.

Moje xádost, a ta prasím xuláštili xdu-
rasněji, jest pouze xálčičastí sesterské lásky a po-
vinnosti x ní vyněrajících.

Byla bych velmi ráda, aby můj
bratr byl a této xádosti důvě xpravem.

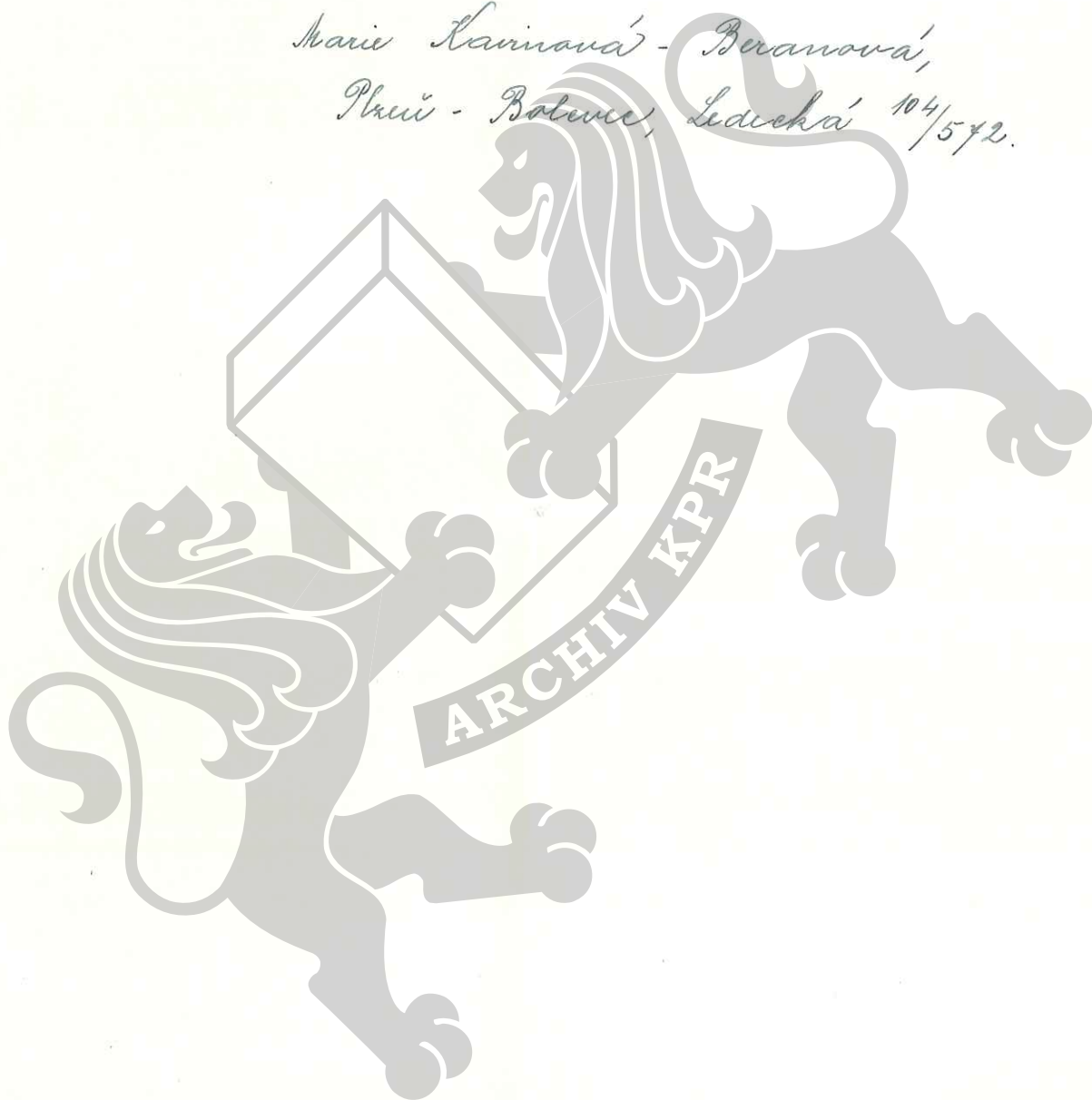
Také chci framyšlím, že budau dbá-
li všech výhrad a omezení, které by mi při
kladném vyřčení mé xádosti byly v rámci
stanoveny.

Pro Vaši odpravu, již dlouho očekávanou, dovoluji si vyslati upřímně-
Pán Bůh!

V Kristu Pánu oddaná

Marie Kaminová - Bevanová,

Plzeň - Bolvice, Ledická 104/572.

Kancelář presidenta republiky

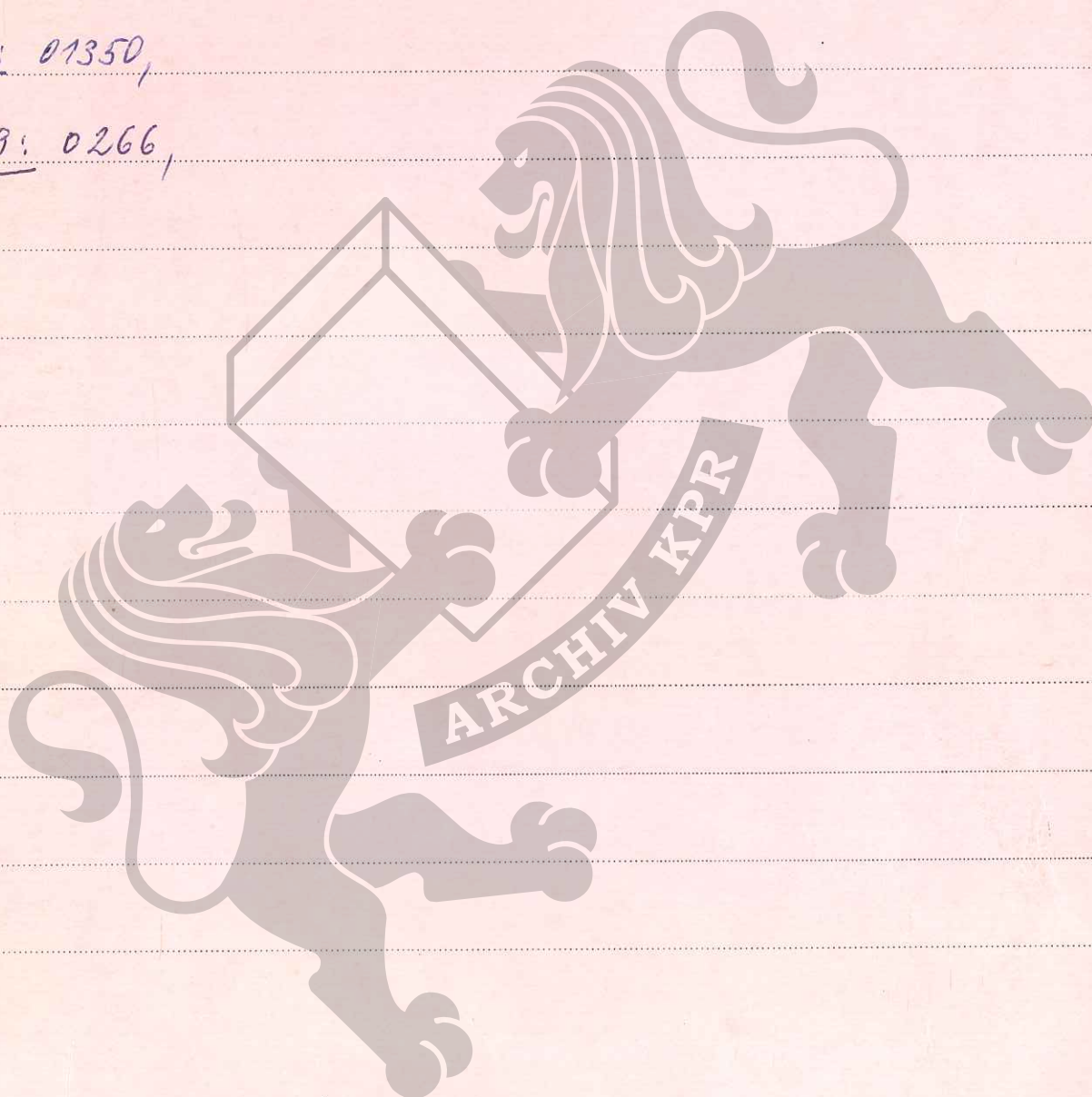

K. imp. čj: 0454/65

Tajné!

1968: 01350,

1969: 0266,

Věc: *Kardinál dr. Josef Beran*

Lhůta: .....

kg-01350/68

**PŘEDSEDA VLÁDY
ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY**

V Praze dne   listopadu 1968

Vážený soudruhu presidente,

v souvislosti s jednáním o návratu kardinála Berana do Československa předkládám v příloze informace o zajištění této akce a prosím o sdělení Vašeho stanoviska.

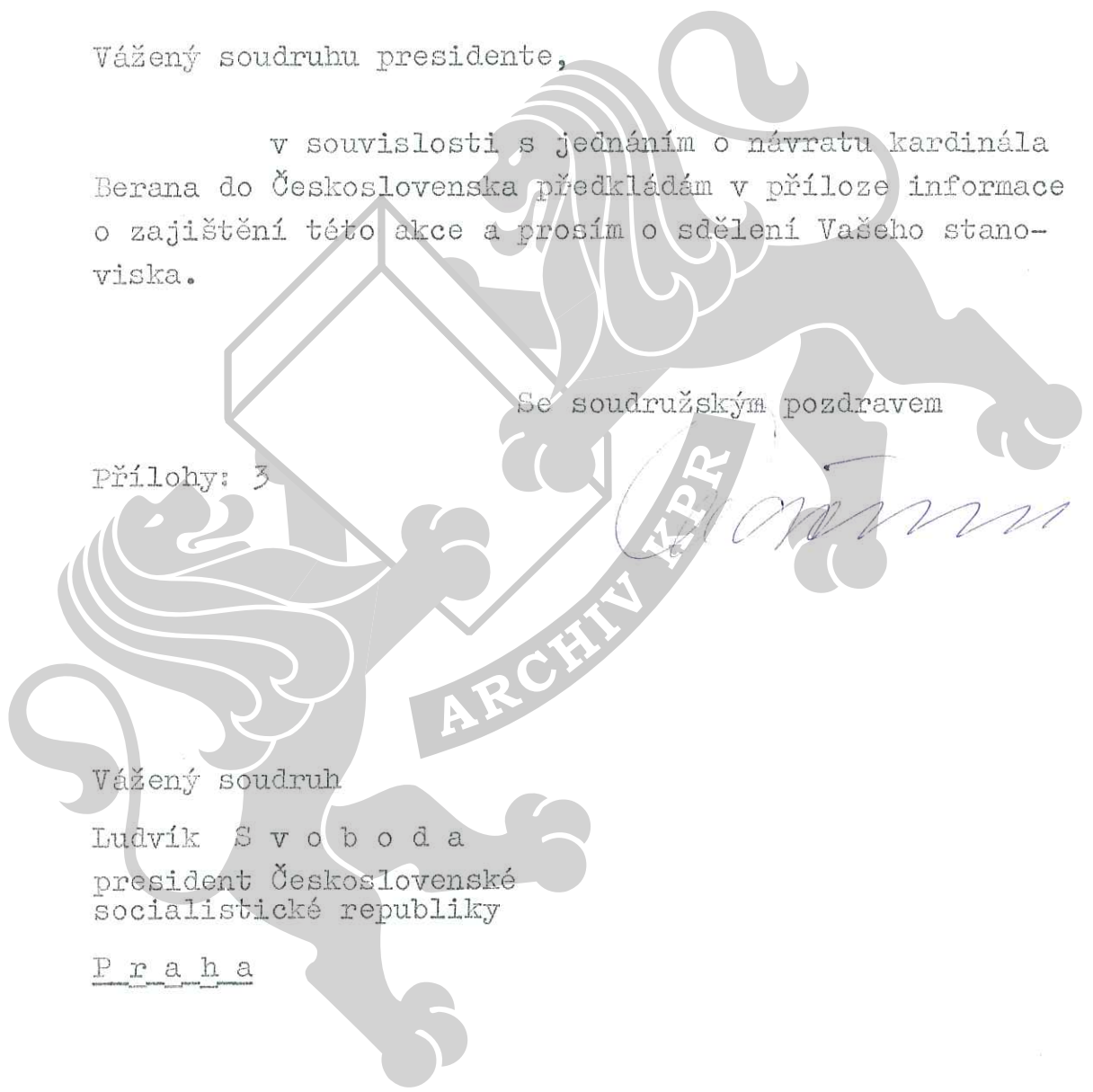
Se soudružským pozdravem

Přílohy: 3

Vážený soudruh
Ludvík S v o b o d a
president Československé
socialistické republiky

P r a h a

V Praze dne 25. října 1968

Vládě
Československé socialistické
republiky
v P r a z e

Se zřetelem ke zdravotnímu stavu Kard. Dr Josefa
B e r a n a , který je velmi vážný, žádáme zdvořile
vládu Československé socialistické republiky, aby
dovolila p. kardinálovi návrat do rodné vlasti a
poskytla mu příležitost k odbornému léčení.

Pan kardinál projevil sám touhu vrátit se do vlasti
a odpovídalo by to zásadám lidskosti i vyřešilo
s nejmenšími obtížemi tento závažný případ.

Č.j. 117/68-Ord.

Štěpán T r o c h t a v.r.
biskup litoměřický

Josef H l o u c h v.r.
biskup českobudějovický

Dr. František Tomášek v.r.
biskup pražský

2901350/68

O P I S

Konkretizace okolností návratu kardinála Berana do ČSSR

V souvislosti se žádostí kardinála Berana o návrat do ČSSR (viz příloha) a předběžným souhlasem k projednávání konkrétních okolností jeho příjezdu a pobytu v ČSSR předkládáme návrh na konkrétní provedení celé akce:

1. Doprovod kardinála Berana do ČSSR zajistí Vatikán s přihlédnutím k tomu, že jde o ryze soukromý návrat, to znamená prostřednictvím neoficiálních osob. Cesta se uskuteční letadlem. Za přijatelné bychom považovali, kdyby se navrátil spolu s biskupem Trochtou, který dlí v Římě. V průvodu pana kardinála se nebudou vyskytovat osoby z emigrace.

Zajistí čs. ZÚ v Římě.

2. Berana bude doprovázet jeho osobní lékař, který s ním zůstane potřebnou dobu v ČSSR.

Zajistí čs. ZÚ v Římě.

3. Příprava akce bude mít až do doby realizace čistě důvěrný charakter a proběhne bez jakékoliv publicity. Vatikán se zaváže, že jakoukoliv zprávu o návratu Berana bude předběžně konzultovat s čs. ZÚ v Římě, a že publicita k této záležitosti bude minimální v souladu se soukromým charakterem cesty.

Zajistí MKI. ZÚ v Římě.

4. Sbor čsl. biskupů a ordinářů se zavázal, že přejímá ze své strany odpovědnost za přesné dodržení podmínek, které jsou uvedeny v původní informaci (viz příloha) a přislíbil, že v jejich smyslu bude usměrňovat mínění katolické veřejnosti v diecézích.

Projednalo MKI.

5. Kardinál Beran bude zpočátku hospitalizován ve Státním sanatoriu v Karlových Varech. Toto místo považujeme za vhodné také proto, že lékaři doporučují pobyt v čs. lázních. Návštěvy budou omezeny léčebným režimem a umožňovány jen určitému okruhu osob, především příbuzným a církevním představitelům.

Později podle průběhu choroby bude kardinál Beran hospitalizován ve Státním sanatoriu v Praze.

Ve státních sanatoriích v Praze i v Karlových Varech budou o kardinála Berana pečovat řeholnice (jako v případě arcibiskupa Nécseye).

Se Státním sanatoriem byla otázka předběžně projednána a hospitalizace kardinála Berana je možná.

Zajistí MKI.

6. Zprávy o příjezdu, léčení a event. pohřbu kardinála Berana v čs. katolickém tisku budou minimální a předem konzultované se Sekretariátem pro věci církevní.

Zajistí MKI.

7. Nelze určit místo pohřbu kardinála Berana, které je pravděpodobně uvedeno v závěti. Je obvyklé, že kardinálové jsou pohřbíváni v katedrále sv. Víta. Toto místo by bylo pro konání pohřbu vhodné a snižovalo by možnost zneužití. Sbor biskupů a ordinářů přislíbil, že učiní vše, aby pohřeb, ať bude kdekoliv, měl čistě náboženský charakter a ze smutečních obřadů byly vyloučeny jakékoliv rušivé momenty. Oficiální účast Vatikánu na pohřbu musí být řešena obdobně jako v případě pohřbu arcibiskupa Nécseye.

Kněžské emigraci a exponentům politického katolicismu z řad zahraničního kléru i laiků nebude umožněno pohřbu se zúčastnit.

Zajistí čs. ZÚ v Římě a MKI.

8. Současně odesílám šifru čs. ZÚ v Římě (opis přílože), aby čs. velvyslanec, dá-li Vatikán žádané záruky, ihned sdělil souhlas čs. vlády a projednal návrat.

Dr. František Novák v.r.

náměstek ministra

V Praze dne 31. října 1968

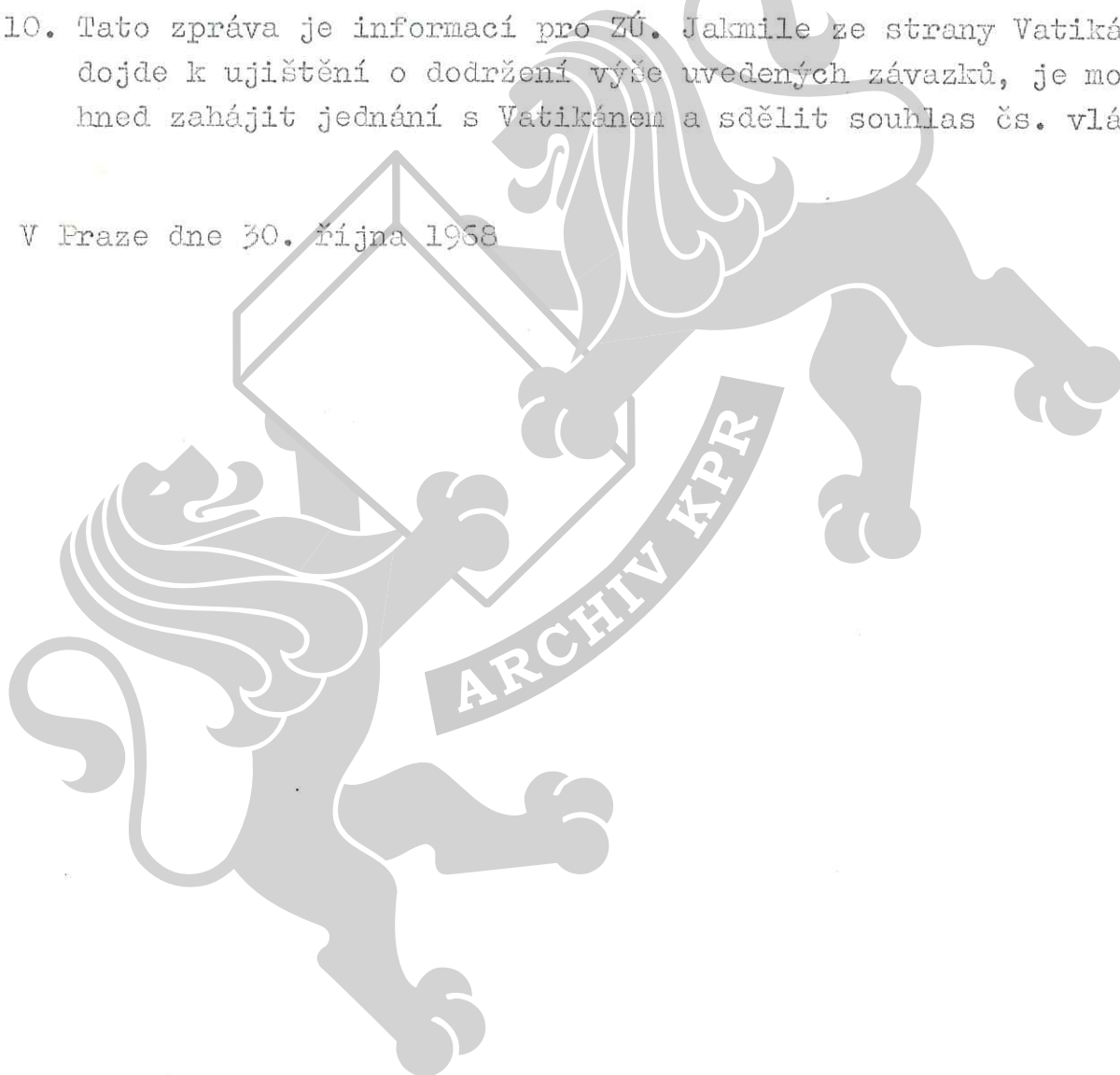
Ministerstvo zahraničních věcíVěc: Šifra pro s. Ludvíka - Řím

1. Kardinál Beran z důvodu vážného onemocnění sám žádá, aby mu bylo umožněno dožít ve vlasti. Lékaři doporučují pobyt v čs. lázních. Žádost tlumočili čs. vládě také písemně 3 členové biskupského sboru - Trochta, Hlouch, Tomášek.
2. Českoslovenští vládní činitelé předběžně s porozuměním uvažují o osobní prosbě kardinála Berana a uložili projednat konkrétní okolnosti Beranova návratu i podmínky uskutečnění celé akce.
3. Má jít o soukromý návrat do ČSSR bez jakékoliv okáزالosti a oficiálnosti. Příprava akce má mít důvěrný charakter a má proběhnout bez jakékoliv publicity.
4. Návratu Berana nesmí být zneužito proti zájmům čs. státu. Nelze nastolovat žádné pochybnosti o únorových událostech, případně o řešení církevní otázky v té době. Beran nesmí být prezentován veřejnosti jako mučedník.
5. Návrat Berana jako soukromé osoby nelze považovat za anulování dohody s Vatikánem, uzavřené v roce 1965. Jde o humánní akt čs. vlády, která z lidského hlediska vychází vstříc soukromému přání Berana.
6. Sbor čs. biskupů a ordinářů se zavázal, že přejímá ze své strany odpovědnost za přesné dodržení podmínek a přislíbil, že v jejich smyslu bude usměrňovat mínění katolické veřejnosti v diecézích, i katolický tisk.
7. Předpokládá se, že doprovod do ČSSR zajistí Vatikán s přihlédnutím k tomu, že jde o soukromý návrat. Počítá se s jistotou, že Berana bude doprovázet rovněž jeho osobní lékař, který s ním zůstane potřebnou dobu v ČSSR. V doprovodu kardinála Berana by nesměly být osobnosti z emigrace. Za přijatelné bychom považovali, kdyby se vrátil spolu s biskupem Trochtou.

8. Zprávy o příjezdu, léčení, event. pohřbu kardinála Berana ze strany Vatikánu by měly být velmi střízlivé s přihlédnutím k soukromému charakteru cesty a publikovány po dohodě s čs. zastupitelským úřadem v Římě.
9. Oficiální účast Vatikánu na pohřbu by musela být řešena obdobně jako v případě pohřbu arcibiskupa Nácseye.
10. Tato zpráva je informací pro ZÚ. Jakmile ze strany Vatikánu dojde k ujištění o dodržení výše uvedených závazků, je možno hned zahájit jednání s Vatikánem a sdělit souhlas čs. vlády.

V Praze dne 30. října 1968

HPO k.g. 0266/69

Čís. **sine 1969/III**

V Praze dne **19. května 1969**

*Súdi prezident
informovat
2.5.69*

Vážený soudruhu,

vzhledem k mimořádné časové naléhavosti předkládám informaci k záležitosti kardinála **B e r a n a** v souvislosti s jeho úmrtím v Římě a tím vzniklou situací.

Ředitelka sekretariátu pro věci
církevní ministerstva kultury :

ARCHIV KPR

Kouřková

A. A. 41. 69

Vážený soudruh

Ludvík S v o b o d a
prezident Československé socialistické
republiky

Praha - Hrad

Informace k záležitosti kardinála Berana

- 1/ Dne 17. 5. t.r. v dopoledních hodinách zemřel v Římě kardinál dr. Josef Beran, arcibiskup pražský, primas český.
- 2/ Všichni čs. biskupové odjíždějí do Říma na pohřeb, který se koná ve čtvrtek dne 22. 5. t.r. Odlétají v úterý dne 20. 5. Eventuální dodatky k pokynům pro jejich vystupování je třeba jim tlumočit nejpozději v úterý 20. 5. v ranních hodinách, kdy budou soustředěni v Praze.
- 3/ Je třeba okamžitě rozhodnout:
  - a/ zda se má pohřbu zúčastnit oficiálně velvyslanec jakožto představitel ČSSR. Přítomnosti velvyslance na pohřbu nejsou na překážku žádné důvody. Kardinál Beran byl až do své smrti arcibiskupem pražským a primasem českým a v této funkci složil slib věrnosti republice. V Římě se zdržoval ne jako emigrant, ale na základě dohody čs. vlády se Sv. stolicí z r. 1965. Nebylo proti němu vedeno ani v minulosti žádné soudní řízení.

Účast oficiálního představitele by ztlumila možnost zneužít této události proti naší vládě. Neúčast oficiálního představitele čs. státu na pohřbu by dala podnět k zesílení kampaňe a budila by dojem nanejvýš negativní;
  - b/ jak reagovat na eventuální přání kard. Berana pokud by ve své závěti uvedl jako místo posledního odpočinku Břevnov nebo své rodiště. Závěť kardinálů jako pravidlo tento údaj obsahuje a bývá publikována. V případě, že kard. Beran si přeje být pohřben ve vlasti lze očekávat, že tato žádost bude církevními místy oficiálně tlumočena. Odmítnutí tohoto přání by nutně působilo krajně negativně na naši i světovou veřejnost;
  - c/ zda může být ve vhodné formě publikováno, že čs. vláda učinila nabídku, aby se kardinál soukromě vrátil do Československa. /Před publikací by bylo třeba dohodnout souhlas k zveřejnění i ze strany Sv. stolice, neboť rozhovory na toto téma probíhaly jako důvěrné./

d/ zda se může vhodnou formou publikovat i to, že se čs. vláda zásadně neuzavírala ani možnosti návratu Berana jakožto arcibiskupa, a že úvahy o tom byly obsaženy v přípravných materiálech na jednání se Svatou stolicí.

Obojí tato informace by do jisté míry uklidnila ohlas veřejnosti na jeho úmrtí v cizině a v jistém smyslu ztlumila negativní kritiku na to, že zemřel v Římě. Redakce naléhají na odpověď, zda mohou otisknout tyto údaje, neboť jsou zavalovány telefonáty a dopisy i návštěvami čtenářů.

Ředitelka sekretariátu pro věci
církvní ministerstva kultury :

D. Š. Koubková (Sc)

V Praze dne 19. května 1969

Příloha:

Telegram z Říma z 15. 5. 1969

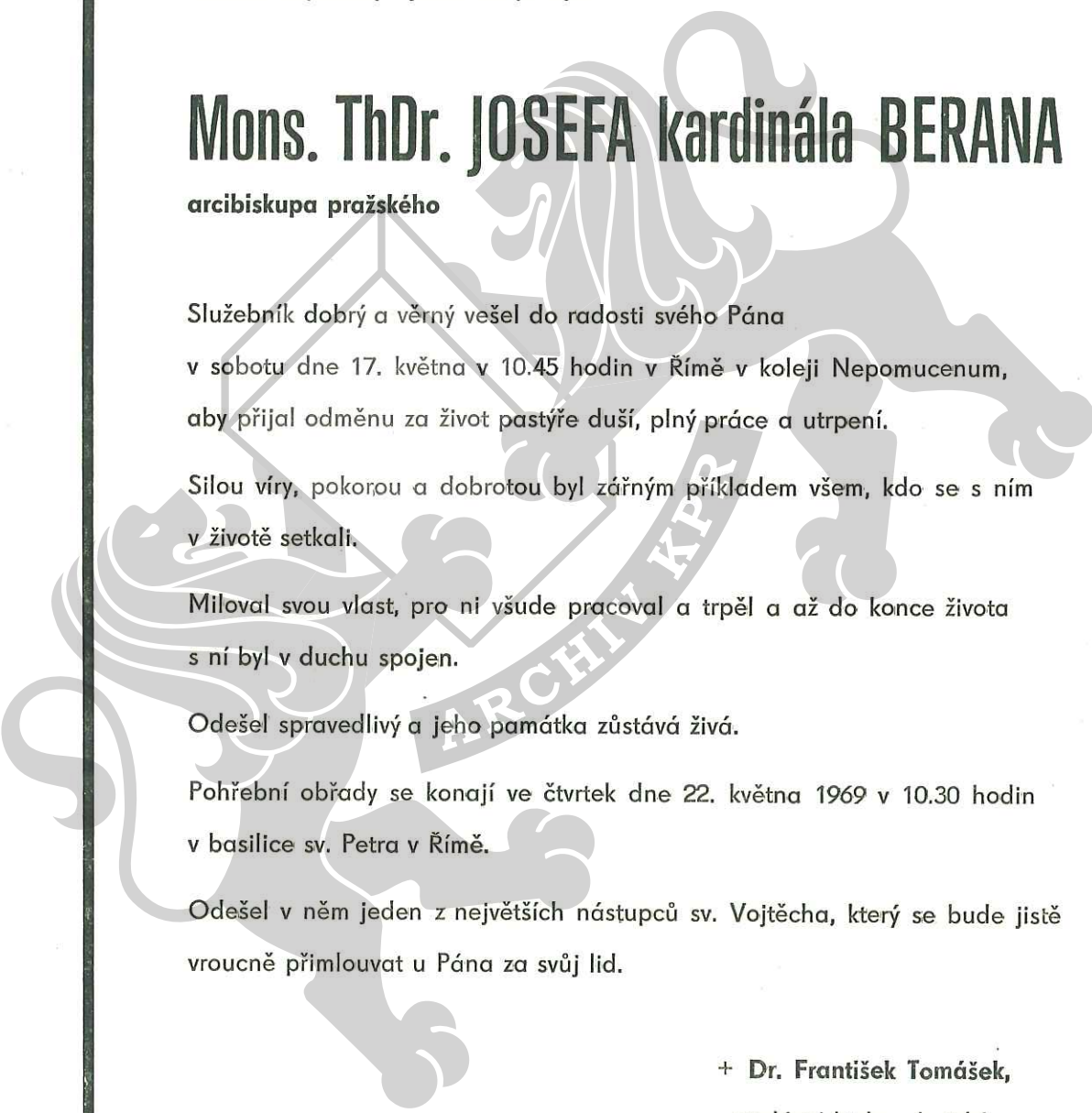
Beran - jeho zdravotní stav koncem dubna vážný. Nezúčastnil se ani ceremonií v souvislosti se jmenováním nových kardinálů. Počátkem května v důsledku používání cortisonu se jeho stav zlepšil, i když celkově se stále zhoršuje. V současné době lépe dýchá, není také oteklý. Pohybuje se v prostředí koleje, slouží mše a spolu s ostatními dochází v koleji na oběd a večeři. Neznáší účast na dalších ceremoniích. Uvedené potvrzuje také Chelli, se kterým jsme ve styku. Dne 9. května některé ital. listy údajně na základě informace ANSA přinesly s pochybnostmi zprávy, že Beran se může vrátit jako soukromá osoba. S odvoláním na čs. katolické kruhy zde bylo současně uvedeno, že tato nabídka mu byla čs. úřady učiněna již dříve, avšak s přihlédnutím na pokročilost jeho nemoci je nerealizovatelná. Dle Chelliho byly tyto informace překvapením i pro Vatikán. Dle našeho názoru případný návrat Berana také s ohledem na články z 9. května by měl nejen zde, ale i v Evropě pozit. ohlas. Byl by potvrzením hodnot soc. zřízení a možného řešení mezi soc. státem a katol. církví, katolíky a věřícími a v současné naší situaci by byl potvrzením pokračování polednového procesu u nás. Řešení by bylo kladně přijato ve Vatikánu. Odstranilo by vznikající pochybnosti a bylo by dobrým úvodem pro vzájemná jednání. Návrat by řešil řadu neméně důležitých nynějších a event. budoucích problémů. Kladně by byl přijat katol. církví a věřícími u nás, aniž by musel znamenat rehabilitaci postoje Berana a hierarchie vúnoru 1948. Kněžská katol. emigrace zejména v Itálii ztratila by symbol, prostřednictvím kterého snadno získává fin. prostředky a rozvíjí činnost proti našemu zřízení. Symbol, který jí pomáhá přitahovat naše poutníky příšle do Itálie, Bylo by tomu i v budoucnu, kdyby Beran zemřel zde a také byl zde pochován. V případě jeho úmrtí zde nutno počítat s kampaní, která by byla vůči ČSSR vedena s poukazem na jeho persekuci za okupace. Nezdá se nám, že by pro Vatikán řešení případu Berana nebylo aktuální. Jsme spíše názoru, že v termínech námi navržených v listopadu 1968 je pro ně nerealizovatelné.

ARCHIV
KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY

Čj: 511e/60-69

Věc: Josef Karolína'd Buran - hodonice
k úmrť (part)

Věčný velekněz, Pán života a smrti, povolal si
našeho nejdůstojnějšího arcipastýře

Mons. ThDr. JOSEFA kardinála BERANA

arcibiskupa pražského

Služebník dobrý a věrný vešel do radosti svého Pána
v sobotu dne 17. května v 10.45 hodin v Římě v koleji Nepomucenum,
aby přijal odměnu za život pastýře duší, plný práce a utrpení.

Silou víry, pokorou a dobrotou byl zářným příkladem všem, kdo se s ním
v životě setkali.

Miloval svou vlast, pro ni všude pracoval a trpěl a až do konce života
s ní byl v duchu spojen.

Odešel spravedlivý a jeho památka zůstává živá.

Pohřební obřady se konají ve čtvrtek dne 22. května 1969 v 10.30 hodin
v basilice sv. Petra v Římě.

Odešel v něm jeden z největších nástupců sv. Vojtěcha, který se bude jistě
vroucně přimlouvát u Pána za svůj lid.

+ Dr. František Tomášek,

titulární biskup butský

a apoštolský administrátor pražský